

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 5374/10

Saadet VURGUN / Türkiye

Başkan

Branko Lubarda,

Hâkimler

Jovan Ilievski,

Diana Sârcu

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 29 Mart 2022 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("İkinci Bölüm"),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan ve 1971 doğumlu bir Türk vatandaşı olan, İstanbul'da ikamet eden ve İstanbul Barosuna bağlı Avukat A. Demirkale tarafından temsil edilen Saadet Vurgun'un ("başvuran"), 4 Ocak 2010 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca Mahkemeye yapmış olduğu 5374/10 no.lu başvuru,

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2022. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Sözleşme'nin 7 ve 8. maddelerine ilişkin şikâyetlerin, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine ("Hükümet") bildirilmesine ilişkin kararı,

Tarafların görüşlerini dikkate alarak gerçekleştirdiği müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın geçmişte cezaya mahkûm edilmesine ilişkin verilerin, ilgilinin adli sicil arşiv kaydında tutulması ile ilgilidir.

2. Başvuran, 27 Eylül 1994 tarihinde, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından, yasa dışı bir örgütün faaliyetlerine yardım ve yataklıktan, üç yıl ve dokuz ay hapis cezasına ve üç yıl kamu hizmetinden yoksun bırakılmaya mahkûm edilmiştir. 5 Ekim 1994 tarihinde kesinleşen bu karar uyarınca başvuran, infazı 27 Kasım 2002 tarihinde tamamlanan cezasını çekmiştir.

3. 1 Haziran 2005 tarihinde, 3682 sayılı Adli Sicil Kanunu'nu değiştiren 5352 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Kanun, adli sicil ve arşiv verilerinin belirli kişiler ve makamlar tarafından edinilebileceği durumları, bu kayıtların tutulma sürelerini ve silinme koşullarını öngörmektedir. Bu Kanun'un hükümleri uyarınca, bir arşiv kaydı, yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması ile on beş yıl ve her halde otuz yıl içinde silinmektedir.

4. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün ("Genel Müdürlük") bir komisyonu tarafından alınan 16 Mayıs 2008 tarihli bir karar ile başvuranın cezai mahkûmiyetine ilişkin adli sicil kaydı arşivlenmiştir.

5. Başvuran, belirtilmeyen bir tarihte, Genel Müdürlükten, arşiv kaydında bulunan bu kaydın silinmesini talep etmiştir.

6. Genel Müdürlük, 17 Haziran 2008 tarihinde, yasal koşullar karşılandığı için söz konusu kaydın adli sicil kaydından çıkarıldığını, ancak 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca talep halinde sağlanabilmesi için arşiv kaydına alındığını ve bu kaydın silinmesinin ancak aynı Kanun'un 12. maddesinde öngörülen hallerde mümkün olduğunu belirtmiştir.

7. Bu sırada başvuran, 5 Haziran 2008 tarihinde, İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinden, arşiv kaydında yer alan cezai mahkûmiyetine ilişkin kaydın silinmesini talep etmiştir.

8. İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi, 24 Nisan 2009 tarihinde, başvuranın mahkûm edildiği suçun, 5352 sayılı Kanun'un hükümleri uyarınca kaydı arşiv kaydında tutulması gereken, söz konusu Kanun'un geçici 2. maddesinde sıralanan istisnai suçlar arasında olduğu gerekçesiyle, başvuranın talebini reddetmiştir.

9. Başvuran, 18 Mayıs 2009 tarihinde, mahkûmiyeti 1994 yılında kesinleştiği için bu mahkûmiyete ilişkin kaydın olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan 3682 sayılı Adli Sicil Kanunu'na tabi olması gerektiğini ileri sürerek bu karara karşı itiraz etmiştir.

10. İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi, 1 Temmuz 2009 tarihinde, itiraz edilen kararın yerinde ve usule ve kanuna uygun olduğu kanaatine vararak bu itirazı reddetmiştir.

11. Başvuran, Sözleşme'nin 8. maddesini ileri sürerek, cezai mahkûmiyetine ilişkin kaydın adli sicil arşiv kaydında tutulmasından şikâyet etmektedir.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

12. Hükümet, şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğu yönünde bir kabul edilemezlik itirazı ileri sürmektedir. Hükümet, talebin gerekçesi bağlamında farklı türde adli sicil bilgilerinin sunulduğunu ve başvurana

ilişkin adli sicil arşiv kaydının, kişisel veya mesleki bir nedenle adli sicil kaydı talep edildiğinde belge üzerinde görüntülenemeyeceğini ileri sürmektedir.

13. Başvuran, adli sicil arşiv kaydına ilişkin bir verinin, bu bilgidan haberdar olanları söz konusu arşiv kaydını soruşturmaya teşvik ettiğini ileri sürmektedir.

14. Mahkeme, somut olayda, başvuranın cezai mahkûmiyetine ilişkin kaydın 2008 yılında adli sicilinden çıkarıldığını, ancak 5352 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesi uyarınca arşiv kaydında tutulduğunu kaydetmektedir (yukarıdaki 4 ve 8. paragraflar).

15. Mahkeme, yetkili makamların cezai mahkûmiyetlerin eksiksiz bir kaydını elinde bulundurmasının gerekli olabileceğini hâlihazırda kabul ettiğini hatırlatmaktadır (*M.M./Birleşik Krallık*, no. 24029/07, § 199, 13 Kasım 2012). Somut olayda başvuran, cezai mahkûmiyetinin arşiv kaydına kaydedilmesi nedeniyle günlük hayatında maruz kaldığını iddia ettiği sıkıntılara ilişkin herhangi bir somut unsur sunmamaktadır. Ayrıca, arşiv bilgilerinin adli sicil belgesinde yalnızca talebin gerekçelerine bağlı olarak kanun tarafından öngörülen özel durumlarda yer aldığı, Hükümet tarafından mevcut uygulamaya ilişkin olarak sunulan ve bu noktada başvuran tarafından itiraz edilmeyen bilgilerden anlaşılmaktadır.

16. Mahkeme, mevcut davanın koşullarında, başvuranın geçmişteki mahkûmiyetine ilişkin kaydın arşiv kaydında tutulması tedbirinin ve aynı zamanda bu kaydın silinmesine ilişkin yargılamanın, özel hayata saygı bağlamında yeterli ve uygun güvenceler sunmadığını düşünmesine imkân verecek herhangi bir unsura sahip değildir (bk. *bu davaya uygulanabildiği ölçüde (mutatis mutandis)*, *Gardel/Fransa*, no. 16428/05, §§ 69-71, AİHM 2009 ve *B.B./Fransa*, no. 5335/06, §§ 68-70, 17 Aralık 2009).

17. Sonuç olarak Hükümetin itirazını kabul etmek ve açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle söz konusu şikâyetin kabul edilemez olduğuna karar vermek gerekmektedir.

18. Başvuran aynı zamanda, Sözleşme'nin 6 ve 7. maddeleri bağlamında başka şikâyetler ileri sürmüştür.

19. Mahkeme, elinde bulunan unsurların tamamını göz önünde bulundurarak ve ihtilaf konusu olay ve olguların yetkisine girdiği ölçüde, söz konusu şikâyetlerin Sözleşme'nin 34 ve 35. maddelerinde belirtilen kabul edilebilirlik koşullarını karşılamadığını ve Sözleşme ve Protokolleri tarafından öngörülen hak ve özgürlüklerin ihlaline ilişkin herhangi bir belirti bulunmadığını tespit etmektedir.

20. Sonuç olarak başvurunun bu kısmı, Sözleşme'nin 35. maddesinin 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup 5 Mayıs 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Branko Lubarda
Başkan